

Betahistine voor de ziekte van Menière

Frans Saes

Keywords Cochrane-review · duizeligheid · menière

Achtergrond De ziekte van Menière wordt gekarakteriseerd door aanvallen van invaliderende duizeligheid, gehoorverlies en oorsuizen. Betahistine wordt vaak voorgeschreven en gebruikt om de frequentie en ernst van de aanvallen te verminderen.

Methode Er werd uitgebreid gezocht naar gerandomiseerde trials waarin betahistine met placebo werd vergeleken, onder andere ook door het aanschrijven van farmaceutische bedrijven.

Resultaten en conclusie Er werden 6 acceptabele trials met in totaal 162 patiënten ingesloten. Geen van de trials voldeed overigens aan alle kwaliteitscriteria, met name met betrekking tot de diagnostische criteria en methoden, en geen van de trials onderzocht het effect op de duizeligheid op een deugdelijke manier. De meeste trials suggereerden een vermindering van duizeligheid met betahistine en sommige gaven een vermindering van het oorsuizen. Bij deze resultaten kan bias echter niet worden uitgesloten. In één trial van goede kwaliteit met 35 patiënten kon de effectiviteit met betrekking tot oorsuizen niet worden aangetoond. Geen van de trials liet een effect op gehoorverlies zien. In de trials werden geen bijwerkingen van betahistine gevonden.

Er is dus momenteel onvoldoende bewijs dat betahistine enig effect op de ziekte van Menière heeft.

Commentaar

Eerdere reviews concludeerden dat betahistine een gunstig effect heeft op de ziekte van Meniere.^{1,2} In beide reviews berustte deze uitspraak vooral op elk twee

RCT's. De Cochrane-onderzoekers hebben deze vier trials niet betrokken in hun meta-analyse wegens methodologische onvolkomenheden. Juist door de

duidelijke en scherpe criteria is de overtuigingskracht van deze Cochrane-review groot en is de conclusie goed onderbouwd.

De diagnose 'Menière' mag volgens de American Academy of Otolaryngology Head and Neck Surgery pas gesteld worden na minimaal twee episodes van draaiduizeligheid, die minstens twintig minuten duurden en gepaardgingen met oorsuizen en/of een vol gevoel in het oor en waarbij tevens audiologisch bevestigd gehoorverlies opgetreden is. Als deze strikte criteria voor de ziekte van Menière worden aangehouden, dan is deze aandoening zeer zeldzaam in de huisartspraktijk. Dat beperkt het belang van deze review voor de huisarts. Patiënten gebruiken de term 'Menière' nogal eens voor hun duizeligheid en de huisarts of KNO-arts schrijft regelmatig medicamenten als betahistine voor bij vage duizeligheidsklachten. Duizeligheid als klacht komt veel voor en is moeilijk voor huisarts en patiënt. Goede raad is duur en een recept gauw geschreven. Bij ouderen komt duizeligheid het meest voor en juist bij hen is een exacte diagnose vaak niet mogelijk. Het systematisch nagaan van en verbeteren van contribuerende factoren zoals visus, mobiliteit, angst en gebruik van vele medicamenten lijkt dan een betere aanpak dan het voorschrijven van een medicament als betahistine.³ Dat is in feite niets nieuws.

Literatuur

Brookes GB, The pharmacological treatment of Meniere's disease. Clin Otolaryngol 1996;21:3-11.

- Claes J, Van de Heyning PH. A review of medical treatment for Meniere's disease. *Acta Otolaryngol* 2000;544(suppl):34-9.
- Tinetti ME, Williams CS, Gill TM. Dizziness among older adults: a possible geriatric syndrome. *Ann Intern Med* 2000;132:337-44.
- James AL, Burton MJ. Betahistine for Menière's disease or syndrome (Cochrane Review). In: *The Cochrane Library*, Issue 1, 2001. Oxford: Update Software.